

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH.
~~NACZELNE DOWÓDZTWO W.P.~~
(SZTAB GENERALNY)

Warszawa,
~~Rocznopolowa 53~~ dn. 29. grudnia 1921 r.

8409 J2

Rup

Oddział II Informacyjny

DO

Ref "A" № 14898 /II. Inf. II.

ADJUTANTURY GENERALNEJ.

Kel

Przedkładam do wiadomości odpis raportu attache wojskowego w Paryżu L.9721.z l.XIII.21., dotyczącego działalności politycznej gen. Wrangla i monarchistów rosyjskich.

1 załącznik.

O t r z y m u j ą :

SZEF ODDZIAŁU II. SZTABU GEN.:

Szef Szt. Gen.
Adjutantura Gen.
Gabinet Ministra
Att. Wojsk. w Kons.-polu.
" " w Belgradzie
" " w Pradze
" " w Bukareszcie
" " w Budapeszcie
Rtm. Dubicz w Gdańsku
M.S.Z./przez of. łączn./
Biuro Sc. Rady Wojm. j.

ADJUTANTURA GENERALNA
NACZELNE DOWÓDZTWO
8409 J2
Wpłynęło dn. 3. I 1921 roku
Wyjście dn. 13. I 1921 roku
Załączników

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

POLSKA MISJA WOJSKOWA

WE FRANCJI

6. RUE BUGEAUD, 6
W PARYŻU

TELEFON { PASSY 68-34
68-38

ADRES. TELEGRAF. : MILITPOLOGNE-PARIS

Biuro Wojskowe.

No 9721

(W odpowiedzi wskazać Numer)

W SPRAWIE :

Sprawy rosyjskie.

Paryż, dnia 11/11

1921 r.

TAJNE

Do

WYDZIAŁU WYWIADOWCZEGO, Oddziału II.

Sztabu Generalnego - Ministerstwa Spraw
Wojskowych

W W A R S Z A W I E.

Działalność polityczna gen. Wrangla.-

Gen. Wrangel rozeształ wszystkim swoim przedstawicielom wojskowym i dyplomatycznym cyrkularz, datowany z 12/XI. b.r., w którym daje ocenę obecnej sytuacji w Rosji i wyciąga pewne wnioski.

Zdaniem gen. Wrangla, obecny rząd bolszewicki ma jeszcze w sobie tyle siły, że napewno przetrwa zimę. Natomiast na wiosnę sytuacja może się odrazu zmienić i jest zależną od dwóch przyczyn, a mianowicie : 1) od stanu aprowizacyjnego w Rosji, który z powodu obecnego głodu dojdzie do największego napięcia na wiosnę i może wywołać taki kryzys, że obali rząd; 2) od tarce i walki wewnętrznej pomiędzy lewicą i prawicą komunistyczną.

Zdaniem jego, dopóki będzie trwał, w swych wystąpieniach na zewnątrz, przynajmniej względna, jedność partji komunistycznej i dopóki armja i cały aparat zorganizowanego teroru pozostawac będzie w rękach komunistów,-

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

51

żadne powstania lokalne nie będą w stanie obalić rząd^u bolszewickiego.

Powstania ^{nie} mają jednak duże znaczenie i przyczyniają się do przyśpieszenia krachu regime'u sowieckiego, albowiem utrudniają skuteczność walki z głodem, (niszczenie przez powstańców skradnic zboża, niszczenie dróg komunikacyjnych, etc, etc) oraz wywołują tarcia w samej partji komunistycznej na tle różnie pojmowanego przez lewicę i prawicę systemu walki z powstańcami, a zarazem polityki zewnętrznej i wewnętrznej.

Wobec powyższego gen. Wrangel poleca przedstawicielom swoim, a specjalnie paryskim, prowadzenie agitacji w kołach francuskich, jak również w kołach emigracji rosyjskiej, w celu wzbudzenia współczucia i poparcia moralnego w tych kołach dla powstania Petlury, zakazując jednak angażowania się w kwestji przyszłego ustroju państwowego w Rosji i na Ukrainie.

^{twierdzi} Wrangel patrzy w przyszłość zupełnie optymistycznie Zdaniem jego, po upadku bolszewizmu w Rosji, nastąpi ogólna anarchja i wówczas tylko ten głównodowodzący, (należy rozumieć samego Wrangla), który będzie posiadał gotową, nawet nieliczną, ale silną armję oraz odpowiednie kadry, przyciągnie do siebie rozproszonych żołnierzy i oficerów i będzie w stanie zaprowadzić siłą oręża ład i porządek w kraju.

W zakończeniu swego cyrkularza Wrangel winszuje sobie, że, pomimo ogromnych sprzeciwieństw zewsząd, udało mu się zachować w całości silne jądro wojskowe, które stanie się jądrem przyszłej armji rosyjskiej - zbawicielki ujarzmionej ojczyzny.-

Wywiad gen. Wrangla.-

Sztab gen. Wrangla polecił niejakiemu Orzowowi zorganizować w Berlinie biuro wywiadowcze na Niemcy, Polskę i Litwę. W tym celu Orzow miał otrzymać jako awans 400 funtów szterlingów.

Orzow jest bardzo uzdolnionym prawnikiem, który podczas wojny był przydzielony do sztabu głównodowodzącego zachodnim frontem, a następnie był przy głównej kwaterze. Specjalnością jego jest wywiad polityczny.

Dotychczas nie są mi wiadome nazwiska jego współpracowników, jednakże udało mi się dowiedzieć, że wywiad w Polsce ma być prowadzony przez Rosjan, urodzonych w Polsce i znających Polaków i stosunki polskie. Ludzie ci mieliby być wybrani z pośród Rosjan, zamieszkałych obecnie w Niemczech, i następnie z odnośnymi instrukcjami wysłani do Polski.-

Monarchiści.-

Komisja Maslennikowa, o której donosiłem w raporcie swoim z dn. 21/X. zakończyła swoje prace i ustaliła, że linja "Włodzimierzowiczów" ma największe prawa do tronu rosyjskiego. Jednocześnie komisja ta zaproponowała ogłoszenie wielkiego księcia Cyryla Włodzimierzowicza "strażnikiem tronu cesarskiego" ("bliustitiel imperatorskawo prestoza"). W tej kwestji prowadzone są obecnie pertraktacje pomiędzy różnymi ugrupowaniami monarchistycznymi.

Donoszę, że skądinąd ^{dworoi} otrzymałem informację, pochodzącą bezpośrednio od damy dworu b. cesarzowej wdowy, że Mikołaj II. żyje. Fakt ten, jak również miejsce ukrycia Mikołaja II. ma być wiadomy tylko niewielu monarchistom i

jest trzymany w wielkiej tajemnicy. Aczkolwiek trudno jest uwierzyć w tę wiadomość, jednakże pewne fakty, towarzyszące rzekomemu zabójstwu i późniejsze, czynią, że wiadomość ta nie jest niemożliwą i nieprawdopodobną. :

1) Zabójstwo było popeżnione w okresie rozwoju bolszewizmu, gdy kierownictwo jego leżało zupełnie w rękach niemieckich, a zabójstwo Mikołaja II. nie leżało w interesach niemieckich.

2) Rodzina cesarska była wywieziona do odległego i głuchego miasta, okoliczności zaś zabójstwa były o tyle tajemnicze, że możliwość mistyfikacji nie była wykluczoną.

3) Zwierzchnia rada monarchistyczna wybiera obecnie nie pretendenta na tron cesarski, a tylko strażnika tronu cesarskiego.

4) *możliwość tego faktu potwierdza memorandum*
Gdy ogólne zebranie monarchistów zwraca się do cesarzowej wdowy i do w.ks. Mikołaja Mikołajewicza z prośbą o wyznaczenie kandydata na godność strażnika tronu cesarskiego, - oboje odmawiają się od tego i podają jako powód, że dotychczas nie zostało wyjaśnione, kto z rodziny cesarskiej ocalał.

bradowo również, że
5) W tajnym memorandum gen. Biskupskiego, o wydostanie którego staram się obecnie, *figuruje pozycja wydatków :-* "na odszukanie miejsca pobytu cesarza Mikołaja II. i utrzymanie łączności z nim".

Fakty powyższe są o tyle charakterystyczne, że zasługują conajmniej na uwagę./.-

ZASTĘPCA ATTACHE WOJSKOWEGO

H. Anstötz
Rotmistrz.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York